

Tepla kvůli růstu cen paliv a povolenek výrazně zdraží, pomoci může vláda

Tisková zpráva ze dne 13. 10. 2021 (Praha): Cena zemního plynu, černého uhlí a povolenek na emise skleníkových plynů raketově roste. Lidé se musí připravit na výrazný růst ceny tepla. Novela zákona o podporovaných zdrojích energie nově umožňuje vládě vrátit až tři čtvrtiny nákladů na povolenky teplárnám a jejich zákazníkům. Ceny zemního plynu vzrostly oproti loňskému roku na čtyřnásobek, černé uhlí a povolenky, které si větší teplárny musí kupovat na každou vypuštěnou tunu emisí, zdražily meziročně o 100 %. I když teplárny nakupují část paliv a povolenek dopředu, výrazné zvýšení cen tepla je nevyhnutelné.

„Většina tepláren teprve pracuje na kalkulacích cen tepla na příští rok. Z vývoje cen energetických komodit a povolenek je ale evidentní, že nás čeká největší meziroční nárůst cen tepla za posledních 13 let. Dvouciferný nárůst ceny tepla v procentech nebude výjimkou, ale spíše pravidlem. Není to vůbec příjemné, ale ekonomickou realitu obejít nelze,“ uvedl předseda výkonné rady Teplárenského sdružení ČR Tomáš Drápela.

Největší nárůst ceny tepla čeká teplárny, které k výrobě tepla využívají zemní plyn. Významně menší, ale stále výrazný bude nárůst cen tepla vyrobeného z uhlí, kde se zásadně projeví nárůst ceny povolenek a v případě černého uhlí také vlastního paliva. Některé teplárny budou kvůli vývoji na trhu netradičně zvyšovat cenu tepla ještě před koncem letošního roku, většina ale až od 1. ledna. Za dodávku tepla pro byt si lidé příští rok připlatí i několik tisíc korun.

„Pro vývoj cen tepla jednotlivých dodavatelů bude zásadní, jak se jim podaří nakoupit paliva a povolenky. Teplárny obvykle nakupují část paliva i povolenek dopředu, ale nárůst cen je tak extrémní, že ani ti nejopatrnější se zvýšení ceny tepla nejspíš nevyhnou,“ konstatuje Drápela.

I teplárny, které mají výhodně uzavřené dlouhodobé smlouvy na dodávky plynu za pevnou cenu, se však mohou dostat ze dne na den do složité situace. Objevují se první případy, kdy obchodníci s plynem, kteří příliš riskovali, nejsou schopni nasmlouvané dodávky paliva plnit. **„Jsou už první případy, kdy dodavatel plynu není schopen dostát svým závazkům a dlouhodobě nasmlouvané dodávky plynu ze dne na den ukončí. Teplárně pak nezbyvá, než nakoupit všechny plyn na trhu za několikanásobně vyšší cenu, než byla ta původní dlouhodobě garantovaná dodavatelem. Pokud se situace na trhu s plynem nestabilizuje, bude takových případů přibývat,“** obává se Drápela.

Růst cen tepla by v případě tepláren, které si musí nakupovat povolenky, mohla výrazně zmírnit vláda. Podle nedávno schválené novely zákona o podporovaných zdrojích energie může vláda teplárnám vrátit až tři čtvrtiny nákladů na povolenky. **K tomu však musí vláda schválit nařízení, které stanoví, jaký podíl nákladů se bude vracet a zajistit notifikaci veřejné podpory u Evropské komise. Dodavatelé tepla budou povinni o vrácené prostředky snížit náklad na povolenky v ceně tepla.**

„Poslanecká sněmovna vložila do zákona o podporovaných zdrojích ustanovení, které vládě umožňuje vrátit teplárnám až tři čtvrtiny nákladů na povolenky a Senát doplnil přechodné ustanovení, že se tak může stát už za letošní rok. Na těchto změnách byla široká politická shoda. Aby mohly teplárny vrácení části nákladů na povolenky zohlednit v ceníku na příští rok, potřebují mít nejpozději do poloviny listopadu jistotu, že peníze skutečně dostanou. Voláme proto vládu, aby co nejrychleji schválila potřebné nařízení a jednala s Evropskou komisí,“ uvedl Drápela.

Vrácení části nákladů na povolenky narovná dlouhodobou diskriminaci domácností připojených na teplárny, které za emise oxidu uhličitého v ceně tepla platí, proti domácnostem připojeným na domovní kotelny, kde tyto emise zatím nijak zpoplatněné nejsou. Neutrpi ani ochrana klimatu, uhelné teplárny se budou muset zavázat k přechodu na jiná paliva do roku 2030. Z pohledu rozpočtu je opatření neutrální, protože se vrací lidem část dodatečných výnosů státu z prodeje povolenek.